

متن پرسش

به نام خدا با سلام و احترام خدمت استاد عزیز: پیرو سوالات مدیریتی یکی دیگر از مبانی فکری مدیریت غربی اخلاق پروتستانی است. نظریه های کلاسیک سازمان و مدیریت بر سازمان عقلایی تأکید داشتند. یکی از جلوه های عقلانیت جوامع مدرن غربی، سازمانهای عقلایی هستند که ضرورتاً به صورت سازمانهای بوروکراتیک ظاهر شده اند. ظهور شکل مدرن سرمایه داری صنعتی با سازمان عقلایی در ارتباط بوده است و این دو هم به شدت تحت تأثیر آیین کالوین [از فرقه های پروتستان]، پیوریتن [پیوریتنیسم یکی از شاخه های کالونیسیم] و اخلاق پروتستان بوده اند. ماکس وبر عمده ترین مسئله توسعه سرمایه داری را «بسط روح سرمایه داری» می داند. او در جواب به این پرسش بزرگ که چرا نطفه های سرمایه داری، که در دیگر تمدن ها نیز موجود بوده است، فقط و فقط در مغرب زمین در جهت تحولی چنین عظیم و نظام یافته انعقاد یافته اند به خلیقات بورژواها توجه پیدا کرده است و می گوید آنچه را که دیگر تمدن ها کم داشته اند باید در همین جا جست: آمادگی اخلاقی برای بسط روح سرمایه داری. ۱- با توجه به نقش اخلاق پروتستانی در بوجود آمدن نظام سرمایه داری و در نتیجه سازمان و نظریه های مدیریت غربی خواهشمند است تحلیلتان را در این خصوص ارائه بفرمایید. ۲- ما در مدیریت اسلامی به جای اخلاق پروتستانیسم چه چیزی داریم؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: این نکته که می فرمایید نکته ی بسیار مهمی است و حقیقتاً وقتی کلیسا به نام مقدس مآبی چهره های از خود نشان داد که مردم از کلیسای کاتولیک دلسرد شدند و از طرفی نمی توانستند از دین دست بردارند عکس العمل آنها یک نوع دنیا طلبی شد با ظاهری دینی و در پروتستانتیسم جواب خود را می گرفتند که آن جواب دادن به روح دنیا طلبی بود بدون ظاهر دینی، و این است آن نکته ای که در سایر ملت ها اتفاق نیفتاد و در غرب اتفاق افتاد و ما در مدیریت اسلامی باید از این موضوع مهم که ارتباط عالم ناسوت با عالم ملکوت است غافل نگردیم تا رویکرد اصلی جامعه هرچه بیشتر معنوی شدن افراد باشد و اقتصاد جامعه بر اساس حکمت اداره شود و نه بر اساس عقل اقتصادی کلاسیک. موفق باشید